

Народ
кажа...

Біты сабака здалёк бачыць кіёк

Малюнак Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

Нашы індэксы:

ІНДЫВІДУАЛЬНЫ — 74844,

індывідуальны льготны
(для жыхароў
сельскай мясцовасці:
райцэнтры і населеныя
пункты раёнаў) — 01380;

ВЕДАМАСНЫ — 748442,

ведамасны льготны
(для ўстаноў Міністэрства
культуры, Міністэрства
адукацыі) — 01381.

Я «Вожыкаў» выпісваю
аж тры:
для мамы, для дзядулі,
для сястры!

**ПАДПІСКА НА ІІ ПАЎГОДДЗЕ
2014 ГОДА**

Падпіска на 1 месяц каштуе:

індэкс 74844, цана 23300 рублёў,
ідэкс 01380, цана 18600 рублёў
індэкс 748442, цана 63200 рублёў,
індэкс 01381, цана 49800 рублёў.

9 1770132 1595002 1 4 0 0 8

Падпіска
можна ў любым аддзяленні
сувязі РУП «Белпошта»,
у кіёсках РУП «Белсаюздрук».
А яшчэ — па інтэрнэце
(з дапамогай пластыкавых
электронных картак,
электронных грошай)
ці праз аўтаматызаваную сістэму
Адзінай разлікова-інфармацыйнай
прасторы (АРИП).

ISSN 0132-5957
ВОЖЫК
Часопіс сатыры і гумару

№ 8 (жнівень)

2014

Малюнак Пятра КОЗІЧА.

**Мышыная
валтузня**

Фельетон 4

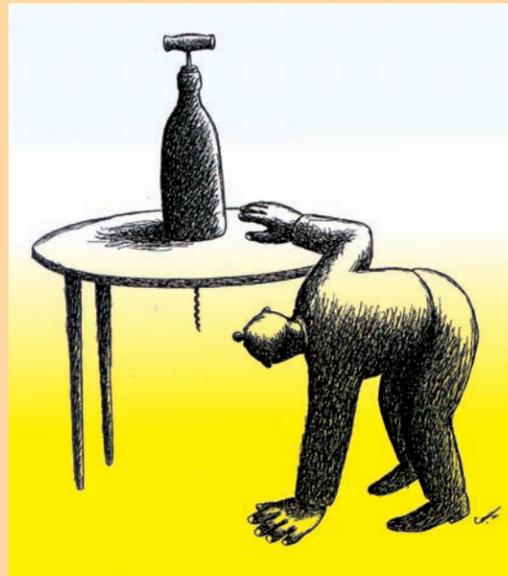
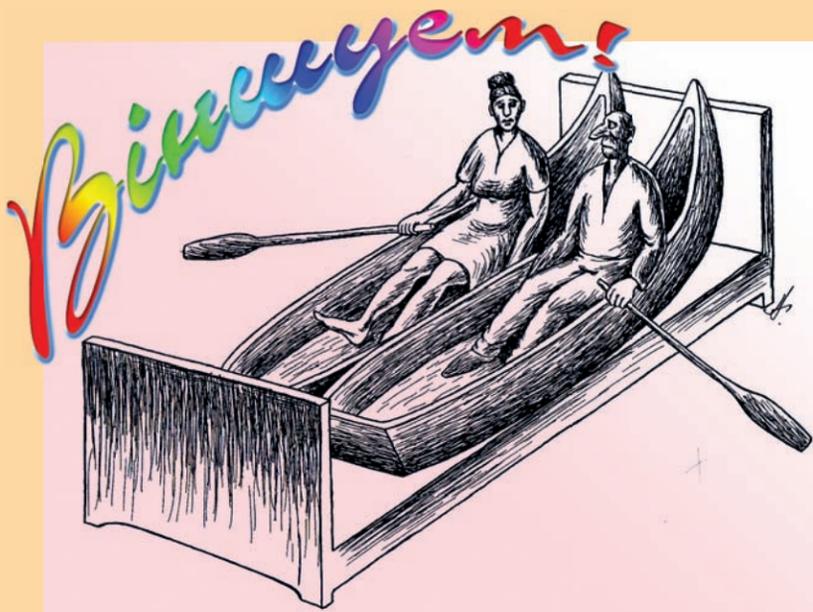
**Ідзём
у школу!**

12-13

«Жылі-пілі...»

Антыалкагольная
казка

16-21

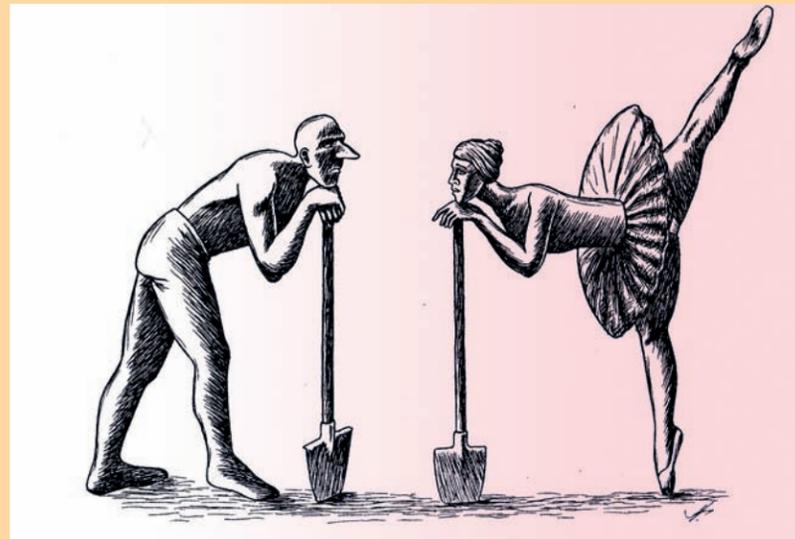
ВЕРНІСАЖ

Анатолий
ШЧОГАЛЕЎ

Рэдакцыя і рэдкалегія часопіса «Вожык» шчыра віншуюць вядомых мастакоў-карыкатурыстаў Аркадзя ГУРСКАГА і Міхася ДАЊІЛЕНКУ з 60-годдзем. Зычым ім моцнага здароўя, творчага плёну і бадзёрасці, вяслых усмешак. «Вожык» заўсёды рады бачыць вас, дарагія Аркадзь і Міхась, на сваіх старонках!

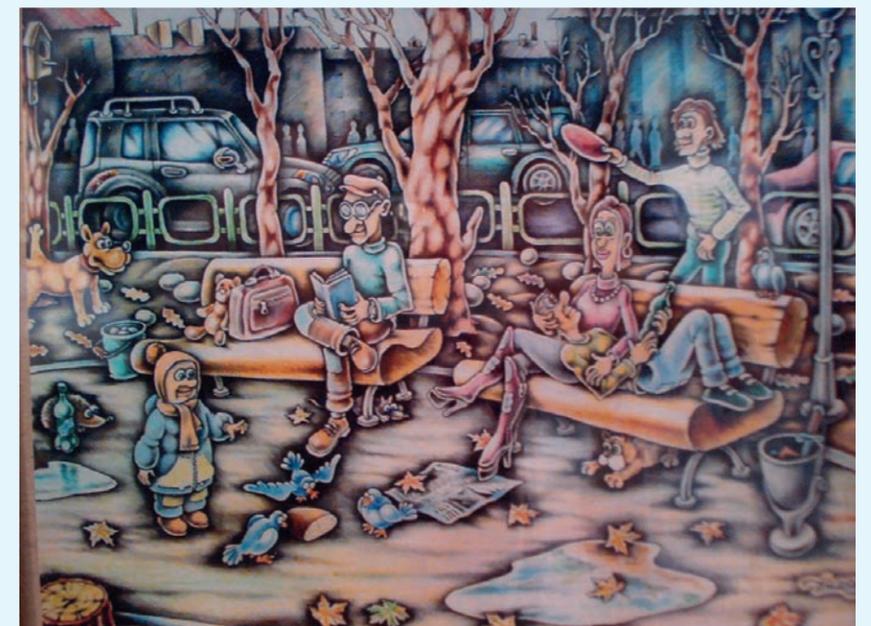
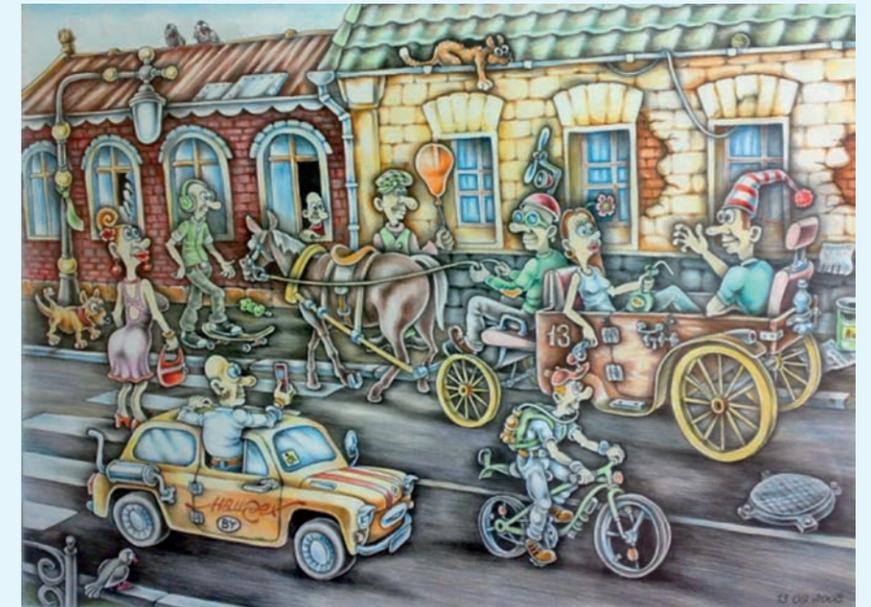

Малюнкi Аркадзя ГУРСКАГА.

Знаёмцеся: малады мастак з г. Рэчыца Анатолий ШЧОГАЛЕЎ. Скончыў мастацкую школу і вучылішча народна-мастацкіх промыслаў. Стаў майстрам роспісу па дрэве. Акрамя дэкаратыўнага мастацтва, хлопец вельмі любіць гумар. Стварае шмат шаржаў і гумарыстычных малюнкаў. Спрабуе сябе як графік, дэкаратар, дызайнер... Анатолий заўсёды сімпатызуе сваім персанажам, ён пільны да дэталёў і старанна прамалёўвае ўсё да драбніц.

Гэтым разам ён прайшоўся па вясковай вулачцы, дзе мірна суіснуюць каты, сабакі, свінні, куры, дзе ездзяць адмысловыя аўто, а вокны хат аздобленыя разной ліштвай; затым трапіў на гарадскі праспект, дзе шмат адметных людзей і рознага транспарту, дзе тлум, шум, мітусня; і нарэшце апынуўся ў парку, дзе спакой і цішыня і дзе кожны адпачывае, як яму падабаецца.

Прагуляйцеся разам з Анатолием Шчогалевым і вы, паважаныя чытачы!

Малюнак Міхася ДАЊІЛЕНКІ.

Віктар ЛОЎГАЧ

БАЙКІ Ў ПРОЗЕ

Хто майстар?

Ручка раз-пораз выхвалялася:
— Я — геній, я — майстар слова. Колькі выдатных твораў напісана мною!
І змоўчала пра тое, хто пісаў ёю тыя творы.

«Паважаны»

На лясной дарозе ляжыць вялікі камень — Валун. Вадзіцелі заўжды сцішваюць ход і асцярожна аб'язджаюць яго.

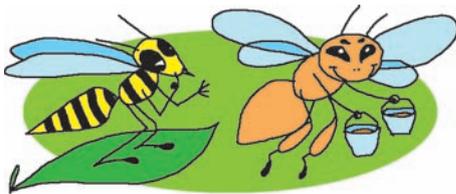
— Бач, як мяне паважаюць! — ганарыўся Валун.
А на самай справе ён быў толькі перашкодай на дарозе.

Аса і Пчала

Аса з пагардай глядзела на Пчалу:

— Я золатам свячуся ў сваім каптане, а ты — шэрань адна. І за што людзі шануюць і паважаюць цябе?

За мёд Пчалу паважаюць. А каптан ролі не іграе. Важны той, хто носіць яго.

Галоўнае — страва

Чарпак звысоку папікаў Каструлю:

— Не было б мяне, хто б страву даставаў і разліваў?

— Было б толькі што дастаць. І лыжкай можна ўзяць, — адказала Каструля.

Гомельская вобласць,
г. п. Акцябрскі.

Малюнкi Алега ПАПОВА.

ГОЛКА-ТЭРАПІЯ

«Другая свежасць»

Магілёўская вобласць. Булгакаўскі Воланд у размове з буйфетчыкам зазначаў, што не бывае асятрыны другой свежасці. Маўляў, свежасць бывае толькі адна – першая, яна ж і апошняя. Гэты падыход, мяркуем, можна прымяніць увогуле да любога прадукту.

Праверка ж, якую правялі супрацоўнікі Камітэта дзяржкантролю ў гандлёвых аб'ектах Магілёўшчыны, выявіла, што многія з іх могуць паспрачацца з персанажам пісьменніка Міхаіла Булгакава. Напрыклад, пратэрмінаваны тавар у Магілёве прадавалі 36 магазінаў, у Глускім раёне – 11, у Клімавіц-

кім – 9, у Чавускім – 6, у Кіраўскім і Слаўгарадскім – па 5 і інш.

Спадзяёмся, што больш гэтыя магазіны не пападуцца на «другой свежасці», бо на іх прылаўках будучы знаходзіцца толькі якасныя прадукты.

Эканомце правільна!

Пінск. У наш час без эканоміі не пражывеш. А калі ты прадпрымальнік, то ўменне правільна распараджацца грашовымі сродкамі – найважнейшая якасць. Шкада, што пры гэтым многія бізнесмены пачынаюць эканоміць на ўсім, нават на падатках.

Так, мясцовы прадпрымальнік, які займаўся аптовай рэалізацыяй сельскагаспадарчай прадукцыі ў рэгіёны Расіі, «утойваў» у бухгалтарскім уліку сваю сапраўдную вырчку. У выніку за пяць гадоў ён «сэканоміў» на падатках больш за 27 мільярдаў рублёў.

Зараз вядзецца следства, якое навучыць бізнесмена эканоміць правільна.

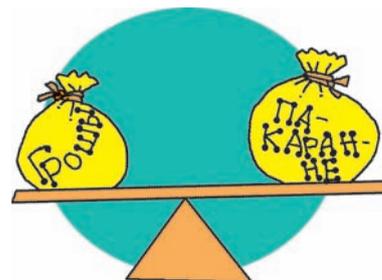
Незаконныя таленты

Ліда. Многія людзі мараць пра тое, каб праца прыносіла не толькі задавальненне, а яшчэ і добрыя

грошы, каб можна было прымяніць усе свае ўменні і таленты.

Такое працоўнае месца было ў жанчыны, якая займала пасаду бухгалтара ў адным мясцовым камерцыйным прадпрыемстве. Вось толькі грошай яна атрымлівала недастаткова. Але дапамагла прыродная знаходлівасць. Жанчына прыдумала некалькі нелегальных спосабаў дадатковай «падпрацоўкі» (састаўляла фіктыўныя дагаворы падраду, штатныя расклады прадпрыемства, займалася іншымі махінацыямі з дакументамі). Такім чынам яна «падзарабіла» больш чым 63 мільёны рублёў.

У цяперашні час у дачыненні да бухгалтаркі ўзбуджана некалькі крымінальных спраў. І наўрад ці яна зможа прымяніць свае незаконныя таленты, каб пазбегнуць пакарання.

Па матэрыялах прэс-цэнтра Камітэта дзяржаўнага кантролю Рэспублікі Беларусь.

Малюнкi Алега КАРПОВІЧА.

Думкі ўбяс

Абяцанка – адзін з сучасных відаў аплаты працы.

Навошта ставіць калектыў на калені, калі можна сесці яму на шыю?

Да вяселля яна жыла ў сэрцы, пасля вяселля засела ў пячонках.

Дзе пачынаецца мудрасць, там заканчваецца каханне.

Паверце: верыць нікому нельга.

Жыць дрэнна мы навучыліся добра.

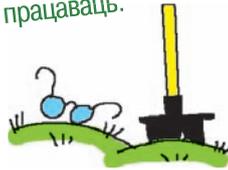

Бывае, што свае погляды не толькі адстойваюць, але і адседжваюць.

Пракуратура займаецца тымі, каму іншыя зайздросцяць.

Зраўнаваў разумовую працу з фізічнай: перастаў думаць і працаваць.

Не заўсёды кажы тое, што ведаеш, але заўсёды ведай, што кажаш.

Не жадайце неверагоднага: жаданні збываюцца.

Міхась ПАЗНЯКОЎ,
г. Мінск.

Міхаіл УЛАСЕНКА

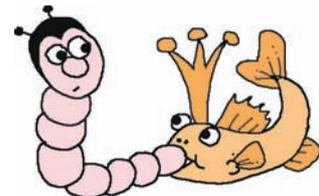

Сярод калег ды мастакоў Паэт палёгкі не шукае: Нырнуў у глыбіню вякоў – І бурбалкі адтуль пускае.

* * *

Абышлі мяне напасці,
Ды пра гэта вы – маўчок...
Нарадзіўся я для шчасця,
Як для вуды – чарвячок.

* * *

Дамагайся –
і штось атрымаецца:
Можа, шчасце, а можа –
экскзэс...
У вытворчасці вынік чакаецца,
У каханні ўсе цяняць працэс.

* * *

Каб часу болей не губляць,
Рашыў з гарэлкай завязаць.
Не будзе жонка дапякаць –
Няма за што цяпер крычаць!

г. Горкі.

Малюнкi Алега КАРПОВИЧА.

Спякотны ліпенскі дзень. Жытнёвае поле на Гродзеншчыне, падобнае на прыгожае жоўтае мора. Недзе там, пад зямлёй, жывуць дзве сяброўкі-мышкі. Адно завуць Мі-мі, а другую – Пі-пі. Іх норкі знаходзяцца побач, таму яны часта сустракаюцца, дзеляцца навінамі ці парадамі.

Вось і нядаўна сутыкнуліся на звычайнай сцежцы, па якой бегаюць па ежу для сваёй сям’і.

– Ой, сяброўка, як ты мяне напужала! Я нават падумала, што нейкі кот заблукаў з бліжэйшай вёскі! – ажно скаланулася ад неспадазёўкі Мі-мі.

– Не паверыш, але я падумала пра тое ж, – засмяялася Пі-пі. – Як твае справы? Даўно цябе не бачыла. Нават хвалявацца пачала, дзе ты дзелася? Ці не трапіла на цябе сава, якая ў апошні час тут пастаянна лётае?

– Не, са мной усё добра: жывая, як бачыш. Дзеткі нешта прыхварэлі, дык не магла далёка адбегчыся. Ты мне лепш раскажы, што тут новага, – папрасіла Мі-мі.

– Што новага? – перапытала сяброўка. – Жыта паглядзі якое! Даўно такога на палях не было. Зімой галадаць дакладна не будзем.

– Гэта я і сама бачу. А вось як гэты ўраджай людзі збіраць плануюць?

Пі-пі, крыху падумаўшы, адказала:

– Сама ведаеш: нам, мышам, на лапу, каб ураджай збіраўся абы-як. Чым больш зерня застанецца на полі, тым лепш для нас.

– І не кажы. У мяне дзесяць мышанят, і я не хачу, каб зімой яны галадалі, – падтрымала сяброўку Мі-мі.

– Дык слухай. Чула я, што нядаўна ездзілі па нашым краі кантралёры, глядзелі, як у гаспадарках рыхтуюцца да збору ўраджаю. І вельмі засмуціліся, бо вялікія праблемы з тэхнікай – са збожжаўборачнымі камбайнамі. Кажуць, у СВК «Шутавічы-Агра» Смаргонскага раёна на момант праверкі з сямі камбайнаў у рабочым стане было толькі два, ва УП «Эксперыментальная база «Баруны» Ашмянскага раёна з адзінаццаці машын былі гатовы да работы менш за палову. У СВК «Слава труда» Дзятлаўскага раёна справы крыху лепшыя: з васьмі машын працуюць пяць, – не спяшаючыся, каб Мі-мі ўсё добра пачула і запомніла, пераказала чуткі Пі-пі.

– Ух ты, як добра! – узрадавана піснула мышка.

– І не кажы. Але гэта яшчэ не ўсё, – працягвала расказваць Пі-пі. – Высветлілася, што і са збожжасушыльнымі комплексамі не ўсё добра. Напрыклад, у калгасе «Умястаўскі» Іўеўскага раёна з шасці збожжаачышчальна-сушыльных комплексаў спраўныя чатыры, а ў філіяле

«Жодзішкі» ВП «Смаргонскі камбінат хлебапрадуктаў» з сямі – пяць.

Ад радасці Мі-мі нават запляскала ў лапкі. Затым прамовіла:

– Але ж і ў мяне ёсць добрая навіна! На тым тыдні прыбягала мужава сястра, якая жыве на полі ў СВК «Ракаўцы» Смаргонскага раёна. Дык яна расказвала, што ў складах для зерня, якія знаходзяцца ў вёсцы Ардашы, дззынфекцыя прыводзілася ў неачышчаных будынках. Там са складоў нават не ўбіралі рэшту леташняга ўраджаю, апрацоўвалі хімікатамі непасрэдна па збожжы. Тое ж дзелялася і ў СВК «Хвіневічы» Дзятлаўскага раёна, і ў СВК «Сінкі» Смаргонскага!

– А пра гэта я і не чула, – здзівілася Пі-пі. – Затое я яшчэ ведаю, што ў многіх гаспадарках ёсць праблемы з палівам для збожжаўборачнай тэхнікі. Таму, калі людзі не справяцца з гэтымі праблемамі, мы будзем шыкаваць і аб’ядацца ўсю зіму.

– Але, яны часта кажуць: маўляў, мышыная валтузня. Цяпер на сваёй скуры адчуюць, як гэта – у хуткія тэрміны зрабіць усё магчымае і немагчымае, – па-філасофску заўважыла Мі-мі.

– Твая праўда, сяброўка. Але хопіць балбатаць, трэба рабіць запасы, а то раптам зерне з нашага поля ўсё ж такі збяруць дарэшты і нам нічога не пакінуць, – спахапілася Пі-пі.

І сяброўкі пабеглі па сваіх мышыных справах, у надзеі, што яны перажывуць зіму ў сытасці.

Размову мышэй падслухала
Наталля КУЛЬГАВАЯ.

АФАРЫЗМ

Не старайся пазбягаць спакусаў: з цягам часу яны самі пачнуць цябе абмінаць.

Бертран Расэл (англійскі філосаф)

Малюнкi Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

Вось такую цікавую карціну назіраў я нядаўна на сталічным праспекце Машэрава.

Веласіпедысты, якіх цяпер на вуліцах становіцца ўсё больш і больш, безумоўна, ацэняць такі клопат пра іх чатырохколавыя

сяброў. Цяжкаатлеты, у сваю чаргу, абавязкова зацікавяцца гірай.

Толькі незразумела: гэта гіра прымацавана для таго, каб насос не ўкралі, ці наадварот?..

Іван ПРЫХОДЗЬКА,
г. Мінск.

Сёння ў крамах нашай краіны ёсць тавар на любы густ. Вытворцы радуюць пакупнікоў не толькі якаснай прадукцыяй, але і непаўторным дызайнам упаковак.

Нядаўна і мне трапіўся ў рукі адметны пачак семак сланечніка. Праўда, я так і не зразумеў, на якой мове грунтуецца ягоны «дызайн». Калі вытворцы хацелі напісаць па-беларуску, то надпіс «**Течка**» сапраўды чытаецца як *семечка*, але ж далей ідзе ўдакладненне: «жареная», і больш ніводнага беларускага слоўца. Значыць, па-руску? Але тады надпіс «**Течка**» гучыць як *семьечка*. Што гэта за слова?

Так я нічога і не ўцяміў у гэтым арыгінальным «дызайне», хоць семачкі ўсё ж набыў і з давальненнем злузгаў.

Андрэй СІДАРЭЙКА,
Рэчыцкі раён,
в. Караваічы.

ПАЙШОЎ РАВЕСНІК «ВОЖЫКА»

У сярэдзіне спякотнага ліпеня злавесна гримнула навіна: не стала Паўла Паўлавіча Саковіча, нашага адданага вожыкаўца. У сваім жыцці ён перажыў многае. Нарадзіўся ў Оршы ў сям'і машыніста за месяц да пачатку Вялікай Айчыннай вайны, якая абрынулася на яго бамбёжкамі, болям, голадам, стратамі блізкіх. Старэйшую сястру Вольгу, якая толькі скончыла школу і пачала шукаць сувязі з партызанамі, фашысты схапілі, закатавалі і расстралялі недзе пад Оршай. Сям'ю Саковічаў ворагі забралі ў турму. І толькі цудам яны, бацькі, іх родныя і блізкія засталіся жывымі: маленькі Павел раптам захварэў, і немцы, спужаўшыся, што гэта тыф, выгналі маці з дзецьмі з турмы.

Дом Саковічаў стаяў каля самых чыгуначных пуцей на станцыі Орша-Заходняя, і хлопчык Паўлік засынаў і прачынаўся пад перасвіт манеўровых лакаматываў, лязгат буфераў і рытмічнае перастукванне на стыках рэек колаў. З тых часоў вобраз чалавека-працаўніка, які звязаў свой лёс з чыгункай, пастаянна прысутнічаў у творчасці слыннага паэта і празаіка Паўла Саковіча, асобнай кніжкай выйшла паэма «Не моўкне рэха тых гудкоў», якую ён прысвяціў бацьку, землякам-аршанцам і ўсім чыгуначнікам.

Працоўная біяграфія Паўла Паўлавіча была цікавая і насычаная. Скончыў школу, гістарычны факультэт БДУ, працаваў на заводзе, у аршанскай «раёнцы» і рэспубліканскай «Чырвонай змене», служыў у арміі. Затым – партыйная работа, праца ў Міністэрстве культуры начальнікам упраўлення, загадчыкам культурна-масавога аддзела Белсаўпрофа, намеснікам старшыні Рэспубліканскага савета па турызме і экскурсіях.

У 1996 годзе П. Саковіч вярнуўся да літаратурнай дзейнасці: стаў загадчыкам аддзела часопіса «Полымя», а неўзабаве перайшоў у часопіс «Вожык», пастаянным аўтарам якога быў шмат гадоў. У ягонай Бібліятэцы ў 1983 годзе выйшла і кніга гумару «Як я жонцы спадабаўся». Дарэчы, П. Саковіч стаў першым лаўрэатам Літаратурнай прэміі імя К. Крапівы, заснаванай часопісам «Вожык».

З дзесяці празаічных і паэтычных зборнікаў Паўла Саковіча палова – гумарыстычна-сатырычныя выданні. Ён быў вопытным майстарам «вясёлага» цэха нашай літаратуры. Працаваў літаральна ва ўсіх вядомых накірунках гэтага жанру – пародыі, эпіграмы, гумарэскі, байкі, фельетоны, жарты, сатырычныя мініяцюры, прыпеўкі, афарызмы і нават эпітафіі. Выдаў таксама кнігі прозы, лірычных

вершаў, твораў для дзяцей (пісьменнік – лаўрэат літаратурнай прэміі Васіля Віткі за творы для дзяцей).

Для «Вожыка» Павел Паўлавіч рабіў усё магчымае і немагчымае, нават калі ўжо не працаваў у штаце. Менавіта дзякуючы яго рупным намаганням (колькі ім праводзілася перамоў, сустрэч, выступленняў, прэзентацый, выставак!) часопіс трымаў свой тыраж і нават «прырастаў» новымі падпісчыкамі. Відаць, толькі мы, калегі і сябры Паўла Паўлавіча, ведаем, чаго гэта яму каштавала...

Ён заўсёды ахвотна сустракаўся з чытачамі па ўсёй рэспубліцы, асабліва ў Оршы і Барані. Нездарма П. Саковіч з'яўляецца аўтарам тэксту гімна Оршы. Землякі з нецярпеннем чакалі яго, запрашалі на ўсе святкаванні, а значыць, лічылі не госцем, а сваім, блізкім і родным чалавекам. І гэта сведчыць пра многае...

Немагчыма паверыць, што Павел Паўлавіч ніколі больш не зазірне ў «Вожык», як ён гэта часта рабіў, не дасць талковай парады, што мы ніколі больш шчыра не пагаворым і не пажартуем. У апошні час ён хварэў, кепска сябе адчуваў, але не скардзіўся, толькі ўсё больш худзеў і марнеў, а ў яго светлых васільковых вачах хавалася затоеная, няўцешная туга. Але мы запомнім яго вясёлым, шчырым, мудрым, інтэлігентным, праўдзівым, адказным, добрым чалавекам, які жыў па сумленні. Вечная памяць, Павел Паўлавіч!

Юлія ЗАРЭЦКАЯ.

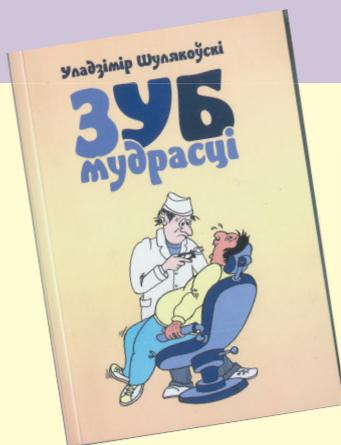
Рэдакцыя і рэдкалегія часопіса «Вожык» глыбока смуткуюць з прычыны смерці свайго былога супрацоўніка, члена рэдкалегіі, вядомага паэта і празаіка Паўла Паўлавіча САКОВІЧА і выказваюць шчырае спачуванне яго родным і блізкім.

НАЗІРАЛЬНЫ ГУМАРЫСТ

Пісьменнік Уладзімір ШУЛЯКОЎСкі неаднойчы друкаваўся на старонках «Вожыка». Хоць па спецыяльнасці ён чалавек «тэхнічны» (скончыў політэхнічны інстытут, працаваў на розных інжынерна-тэхнічных пасадах народнай гаспадаркі Беларусі), але любіць літаратурнае слова. Уладзімір Віктаравіч мае шмат газетных і часопісных публікацый сваіх навукова-тэхнічных артыкулаў, а таксама мастацкіх твораў; выдаў чатыры кнігі.

Нядаўна пачыла свет кніга сатыры і гумару пад назвай «Зуб мудрасці». Многія гісторыі, што апісаны ў ёй, здарыліся ў сапраўднасці, а героі маюць рэальных прататыпаў. Пісьменнік гэтага не ўтойвае і лічыць, што варта быць назіральным: гумар хаваецца паўсюль!

Пераканацца ў тым зможаце і вы, паважаныя чытачы, пазнаёміўшыся з гумарэскамі і замалёўкамі з новай кнігі Уладзіміра Шулякоўскага.

Кнігарня
«Вожыка»

Уладзімір ШУЛЯКОЎСкі

З НАТУРЫ

Як нявестка частавала свякруху

Сын маіх добрых знаёмых ажаніўся з маладзечанскай дзяўчынай. Паехала Ніна Рыгораўна да сваёй нявесткі ў госці. «Як жа сустрэць свякруху? — расхвалывалася яна. — Не апраставалосіцца б. Халадзінскія, як-ніяк, — інтэлігенты: Сашкаў бацька — галоўны інжынер у праектным інстытуце, маці — галоўная медсястра ў бальніцы. А я з простаў сялянскай сям'і. Не хочацца выглядаць перад свякрухай недарэкаю».

Зусім разгубілася. Дастала з халадзільніка каўбасу. «Як парэзаць яе? Калі па-сялянску — тоўстымі кавалкамі, — можа пасмяяцца свякруха. Не, трэба па-інтэлігентнаму», — вырашыла нявестка. Узяла талерку і нарэзала на яе хатнюю, пальцам пханую, каўбасу танюсенькімі скрылікамі.

Паспытала Ніна Рыгораўна каўбасу — вельмі смачная, пальчыкі абліжаш. «Добрая жонка дасталася майму сыну, — думае, — галодны не будзе». Узяла на відэлец адзін кавалачак, другі, трэці — і паўталеркі ўжо няма. Скрылікі танюсенькія, пакладзеш у рот — і амаль не адчуваеш, што нешта ясі. А есці так хочацца. Прагаладалася за дзень, пакуль дабіралася ад Смілавіч у Маладзечна. Узяла яшчэ адзін кавалачак... І сядзіць, апусціўшы рукі. Няёмка з'ядаць усё — не з галоднага краю. Дый некультурна неяк. Што скажа нявестка? Так вярнулася з гасцей галодная...

Праз шмат гадоў смяяліся абедзве, успамінаючы, як хацелі спадабацца адна адной. Ды атрымалася, як у той казцы пра жорава і лісу, якія хадзілі адзін да другога ў госці.

Крылаты тамада

Кажуць, што няпрошаны госць горшы за татарына.

Таму, зайшоўшы да добрага сябра, я хацеў адразу павярнуць назад, калі ўбачыў за накрытым сталом не-

калькі чалавек. Ды гаспадары прымусілі распрануцца, пасядзець за кампанію. Перада мной паставілі талерку, чарку, паклалі відэлец і нож. Бачу — у гасцей вочы блішчаць: ужо няблага «прычасціліся». Толькі я не ў сваёй талерцы: вядома, як адчувае сябе цвярозы сярод добра падпітых. Гаспадары чамусьці марудзяць, не спяшаюцца наліваць. У чым справа?

Фр-р-р... І мне на плячо сеў прыгажун папугай з зялёна-сіне-чырвоным апярэннем.

Птушка дзелавіта нахілілася, ледзь не зваліўшыся з пляча, агледзела стол. «Налі-вай!» — загучаў ля вуха яе голас з інтанацыямі гаспадары. Усе дружна зарагаталі.

— Ну, чаго сядзіш? Выконвай каманду «тамады», — смяяўся разам з усімі Віктар.

Пакуль я напаўняў чарку, папугай пераляцеў на плячо суседа. «Налі-вай!» — зноў раздалася яго каманда. З чаркай у руцэ толькі сабраўся я сказаць тост, як папугай на маім плячы апярэдзіў: «Будзь здароў!»

Дык вось чаму гаспадары не спяшаліся частаваць: чакалі каманды «тамады»!

Высмеяла

Відаць, не ўсе ведаюць, што кардыяграма — гэта графік работы сэрца.

У рэгістратуры — дзве паліцы з кардыяграмамі. На адной напісана: «На рукі пацыенту», а на другой: «Урачу».

Прыходзіць пацыентка і просіць сваю кардыяграму.

— Вам на рукі? — пытаецца рэгістратарка.

Пацыентка акругліла вочы:

— Вы колькі, мілачка, працуеце ў паліклініцы?

— Ну, пяць год. А што?

— І да гэтага часу не ведаеце, што кардыяграму робяць на сэрца, а не на рукі?! — з'едліва ўпкінула пацыентка.

«Зуб мудрасці», Мн., 2014 г.

ПРЫЎІТАННЕ З АЎЦЮКОЎ

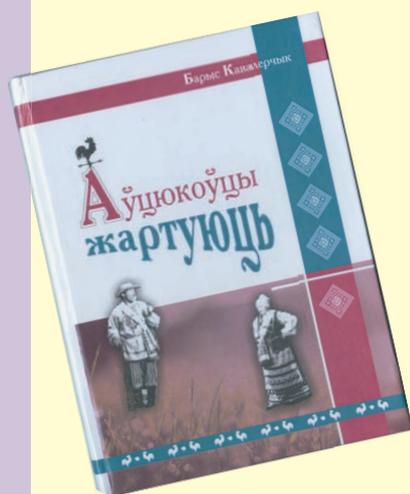
Неаднаразова бываў гомельскі сатырык і гумарыст Барыс КАВАЛЕРЧЫК у Вялікіх і Малых Аўцоках. Вынікам гэтых вясёлых вандровак стала кніга «Аўцокоўцы жартуюць», што выйшла нядаўна ў гомельскім ТДА «Барк».

Як дасціпны чалавек (а пярэ Б. Кавалерчыка належаць больш чым чатыры тысячы афарызмаў), аўтар гэтага выдання заўважае: «Малыя Аўцокі мо і маюць такую назву, што ў іх мала хто сумуе, а ў Вялікіх Аўцоках — жывуць вялікія жартаўнікі. Хто з іх бліжэйшы да гумару — не вызначыш. Але ўсе яны ведаюць, што чым часцей чалавек памірае ад смеху, тым даўжэй ён жыве. І таму і тыя, і другія па жарт у кішэню не лезуць, а толькі па грошы. Вядома, калі там яны ёсць. Могуць аўцокоўцы і адбрыць каласка, калі ён гэтага заслугоўвае. Ды так, што яму і галіцца ўжо ісці ў цырульню не трэба...»

Дзеліцца прызнаны гумарыст і асабістым сакрэтам. Калі яму даволі маладзее. А гэта, улічваючы паважаны ўзрост пісьменніка, вельмі прыемна. Барыс Лазаравіч спадзяецца, што тое ж самае адбываецца з усімі, хто добра разумее і любіць гумар.

Асабліва гумар аўцокоўцаў. У тым, што яны адметныя веселуны і вадобра разумее і любіць гумар. Асабліва гумар аўцокоўцаў. У тым, што яны адметныя веселуны і вадобра разумее і любіць гумар. Асабліва гумар аўцокоўцаў. У тым, што яны адметныя веселуны і вадобра разумее і любіць гумар.

Васіль ТКАЧОЎ.

Барыс
КАВАЛЕРЧЫК

МІНІЯЦЮРЫ

Каб не
павалілася

Прышоў на свой падворак падпіўшы аўцюк, абняў дзвюма рукамі яблыньку і стаіць.

Выйшла з хаты яго жонка, бачыць гэта і кажа:

— Што з табой, мужанёк, робіцца? Ты ўжо нават у сваю хату трапіць не можаш?

— Ды не, калінка. Ты што, не бачыш, што вецер узняўся і я дрэва трымаю, каб яго ад ветру не павалілася? — адказвае аўцюк.

Штраф

У горадзе аўцюк перайшоў вуліцу не на пе-

раходзе. Да яго падыходзіць міліцыянер і кажа:

— Грамадзянін, я вас павінен аштрафаваць за парушэнне правілаў руху.

— А чаго мяне штрафваць, — не згаджаецца аўцюк, — лепей я вярнуся на ранейшае месца.

Задаваленыя

У Гэлькі — доўгі язык, а ў Алёны — доўгая каса. Але галоўнае — абедзве задаваленыя.

Рэўнасць

Што толькі з-за рэўнасці не робяць людзі! Адзін аўцюк нават з-за рэўнасці выкінуў ва сваёй хаты шафу. Дзякуй богу, што ў хаце з ім і без шафы жонка жыць заста-лася.

Чаго не хапае

Сустрэліся два аўцюкі і пачалі высвятляць, чым хто багаты.

Адзін кажа: «А ў мяне паўлітроўка ёсць».

А другі: «А ў мяне шклянка».

Выпілі яны і аказалася, што пасля гэтага абодвум паўлітра не хапае.

Калі ўстаюць

Аўцокоўцы звычайна ўстаюць разам з пеўнямі. Але пеўні ўсё ж устаюць на тры хвіліны раней.

Аднабокія

— Бабанькі, а ў Лаўрыновічаў усе нейкія аднабокія, — паведамляе Гэлька. — Анціп кажа, што яго Ядзя кожны дзень

устае з левай нагі. А калінка скардзіцца, што ён пастаянна ходзіць налева. Паспрабуй разбярся, чыя тут праўда.

— А ў майго Васіля, дзякуй богу, усё ў парадку. Паляжыць, паляжыць на канапе на левым баку, а потым і на правы пераварочваецца, — кажа Ядзя.

Цешча і бліны

У аўцюка пытаюцца: — Чаму ты на суботу і нядзелю не ездзіш да цешчы на бліны? Жывеш жа ад яе зусім блізка.

— Бліны з'ясі, а цешча ўвесь час побач будзе, — адказвае каласок.

«Аўцокоўцы жартуюць»,
Гомель, 2014 г.

Малюнак
Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.
«Вожык», № 11, 1999 г.

Малюнак
Ірыны КОРАБАВАЙ.
«Вожык», № 3, 2000 г.

Міхась СКРЫПКА

АПЕРАЦЫЯ

Фельетон

Зрабілі аперацыю Ігнату,
Жывот зашылі – і ў палату.
Ігнат пакутуе, не спіць:
– Ой, доктарка!
Ізноў жывот баліць.
Там нешта вельмі коле,
Шчыміць, нібы ад солі.

І загадаў хірург Яўген
Узяць Ігната на рэнтген.
Калі ж узялі на «прасвет»,
А там – ланцэт.
Ну, што ж!
Кладзіся зноў, Ігнат, пад нож.

На трэці дзень
Ігнат як цень.
– Ой, мілы доктар, памажы!
Там нешта ў жываце ляжыць.
Ці не забылася сястрычка
Сваю там рукавічку?

Разрэзалі і зноў жывот Ігнату,
А там – тампончык ваты.
Тут хворы прашаптаў,
Скрывіўшы рот:
– Зрабіце мне на гузіках жывот.

Дарэчы, мне напамніў гэты жарт,
Як год таму назад
На вуліцы пракладвалі асфальт.
Дарожнікі не доўга варажылі,
Асфальт шырокі пралажылі,
А на наступны год
Праклалі тут водаправод,
Затым тэлефаністы-сувязісты
Асфальт зламалі ўвесь дачыста.

Спытаеце, у чым сакрэт?
У кожнай гаспадарцы свой бюджэт,
Сваё начальства, і свае ў іх траты,
Дзяржава-матухна багатая!
Нядаўна да мяне дайшлі такія весці,
Што нейкі мудрагель у будаўнічым
трэсце
Мяркуе тратуар «на гузіках» правесці.

«З сэрцам і перцам», Мн., 1987 г.

Малюнак Яўгена ЦАРКОВА. «Вожык», № 1, 2001 г.

«Вожык» і «Выток»: вясёлае сяброўства

Літаратурна-паэтычны клуб «Выток» быў створаны пры Дзяржынскай цэнтральнай раённай бібліятэцы ў 1998 годзе. Сярод удзельнікаў клуба – людзі розных узростаў і прафесій, якіх аб'ядноўвае любоў да паэтычнага слова. Вершы мясцовых паэтаў-аматараў і членаў Саюза пісьменнікаў Беларусі гучаць падчас гарадскіх і раённых святаў, ва ўстановах адукацыі, на прадпрыемствах і ў арганізацыях, воінскіх часцях. Вельмі цікава праходзяць і пасяджэнні членаў літаб'яднання – гэта вечары паэзіі, літаратурныя гасцеўні і вечарыны, паэтычныя турніры, гумарыстычныя асарці, прэзентацыі новых зборнікаў паэзіі.

Супрацоўнікі часопіса «Вожык» неаднойчы выступалі ў Дзяржынскай цэнтральнай раённай бібліятэцы, выданне пастаянна выпісваюць усе бібліятэкі раёна. Сяруюць з часопісам і «вытокаўцы». Напрыклад, на сумесным вечары беларуска-малдаўскага гумару «Вожык» і «Кіпэруш»: усміхаемся разам» (арганізатарамі мерапрыемства выступілі часопіс «Вожык» і грамадскае аб'яднанне «Беларускае таварыства дружбы і культурнай сувязі з замежнымі краінамі») сваёй гумарыстычнай творчасцю падзяліліся Р. Рэўтовіч, Л. Круглік, Я. Доўнар.

Сёння мы прадстаўляем гумарыстаў з Дзяржыншчыны больш шырока. Знаёмцеся, калі ласка.

Рэгіна РЭЎТОВІЧ захапляецца вершамі з дзяцінства. Выйшла тры зборнікі паэзіі. Член Саюза пісьменнікаў Беларусі. Наталля ЛЕБЯДЗЕЎСКАЯ скончыла Беларускаю дзяржаўную політэхнічную акадэмію, працавала інжынерам у жыллёва-камунальнай гаспадарцы. Цяпер шчыруе ў Дзяржынскай ЦРБ, з'яўляецца кіраўніком літаратурна-паэтычнага клуба «Выток». Ядвіга ДОЎНАР піша вершы са школьных гадоў. Яе творы друкуюцца ў раённай газеце «Узвышша», на старонках рэспубліканскіх выданняў. Вершы Людмілы КРУГЛІК змяшчаліся ў калектыўных зборніках, пабачылі свет тры ўласныя паэтычныя кнігі. Уладзімір ШЫМАНОВІЧ нарадзіўся ў г. Варкуце, але ўсё яго жыццё звязана з Беларуссю. Стаў адным з прызёраў раённых літаратурна-творчых конкурсаў «Сердцем к подвигу прикоснись» і «Нас творчасць класікаў натхняе». Выйшаў паэтычны зборнік «Память». Антон АНІСОВІЧ выкладаў гісторыю ў школе, доўгі час быў дырэктарам Татаршчынскай сярэдняй школы. Цяпер працуе ў галіне культуры.

Людміла КРУГЛІК

Гусак-пляткар

Байка

Адзін пранырлівы Гусак
Заўжды любіў пляткарыць.
Шаптаў Нясушцы: «Чорны Грак
Даўно пра цябе марыць».

Вучыў Свінню: «Ясі не так,
Глядзі, як растаўсцела.
Клявала б зерне – і мастак
Тваё ўхваліў бы цела».

Чапляўся да Казы, маўляў,
Адкуль такія рогі?
Відаць, Казёл паабіваў
Суседчыны парогі.

Нарэшце ў полі стрэў Быка.
Падумаў, што Карова.
Яго, нібыта блазнюка,
Зняважыў дрэнным словам.

Прамовіў: «Свісне Салавей –
Прыходзь на луг, Карова.
А Бык жа твой – няма дурней,
Хоць з выгляду суровы».

Не разгубіўся Бык, аднак,
Гося на дуб закінуў.

Вісіць, бядуе, небарак,
Гаротна склаўшы крылы.

Інтрыгі плесці з той пары
Пакінуў ён заўзята.
Пра тое знайце, плеткары:
Чакае вас расплата!

Уладзімір ШЫМАНОВІЧ

Жук з Амерыкі

Паласаты Жук-дзівак
Выхваляўся: «Я – марак.
Не звычайны, просты госць:
У мяне палоскі ёсць».

Я прыехаў з-за мяжы,
Трохі ў вас хачу пажыць».
На бульбоўніку сядзіць,
Распінаецца, крычыць,

Што аб'ездзіў цалкам Штаты,
Што бязмерна ён багаты,
Што ва ўласнасці – Аляска,
Што жыццё – нібыта казка

У Амерыцы народу:
Кожны мае там свабоду!
За жывот узяўся Смоўж:
– У цябе ж палоскі ўздоўж.

Ну, які з цябе марак?
Так, заморскі небарак!
Падхапіў размову Хрушч:
– Бач, наеў на бульбе тлушч!

На дармовае ты ласы,
Дай – з'ясі і ананасы.
Пааб'еў усё, як ёсць.
Дармаед ты, а не госць».

Дык скажу табе я прама,
Каларада-Алабама:
Адпраўляйся ты дамоў,
Досыць тут сваіх жукоў».

Свет на іх такі багаты!
Карацей, плыві дахаты,
Калі там сапраўдны рай,
І палоскі забірай!

Наталля ЛЕБЯДЗЕЎСКАЯ

Сітуацыя з аперацыяй

Нездаровіцца кабеце.
У хірурга ў кабінцеце
Кажа: «Мне жывот баліць.
Трэба нешта з ім рабіць!»

Адказаў урач сур'ёзна:
— Будзем вас, пакуль не позна,
У бальніцу афармяць
І апендыкс выдаляць.

Модніца-кабета ўраз
Гэтакі знайшла адказ:
— Мне таблеткі прапішыць
Ці укол які ўшпіліць.

Лета. Пляж. А гэта значыць,
Што мой шрам усе убачыць.
Зразумейце сітуацыю...
Нельга мне на аперацыю!

Доктар глянуў, усміхнуўся,
Да кабеты так звярнуўся:
— Пра здароўе трэба дбаць!
Давядзецца згоду даць.

Зробім шрам маленькі нізка,
Будзе бачны толькі зблізку...
Ваш курорт не прападзе,
А іначай — быць бядзе.

* * *

Кажуць, прыгажосць ахвяр
Патрабуе ўпарты.
Ды сваё здароўе ў дар
Аддаваць не варта!

Ядвіга ДОЎНАР

Санет і дзед

Ямбы, дактылі, харэі —
Я на іх даўно хварэю,
Зрэшты, як любы паэт.
А цяпер даняў санет.

Раз прысніўся ў ноч Петрарка.
З амфары наліў мне чарку
І сказаў, каб склала верш
Пра каханне перш-найперш.

А каханьня ўжо не бачна,
Муж глядзіць зусім іначай.
Як жа напісаць санет,
Калі мне нялюбы дзед?

Вось бы падміргнуў Шэкспір —
І любоў была б, і мір.
Ці, напрыклад, Пушкін-ас
Прыгалубіў бы хоць раз!

За каханне тых паэтаў
Я спляла б вянок санетаў.
Ну, а раз такіх няма,
Напінацца мне дарма.

Буду дактылем і ямба
Паэтычныя рваць «дамбы».
А напішацца санет,
Дык прычына — новы дзед!

Рэгіна РЭЎТОВІЧ

Урок праз сарок

Ціхай летню парой,
Як сады паадцвіталі,
То на яблыні старой
Дзве сарокі стракаталі.

— Ты не бачыла? Крумкач
Да савы ў дупло спускаўся.
Па балоце ўчора драч
Дзень за чапляю цягаўся.

— Не да гэтага было,
Пер'е чысціла заўзята,
Каб іскрылася крыло...
Прывядуць арла у сваты!

Ледзь не грывнула на дол
Ад навіты той сарока.
«Каб не хтосьці — сам арол
Мужам стаў для абібокі?

Не! Такому не бываць!
Хоць касцымі сягоння лягу,
А змагу адваяваць
Кавалера-бедалагу».

У высокім дубняку
Ўпільнаваць арла хацела,
Каб гулліва падмігнуць
Ды бачком прывабіць белым.

Ажно бачыць — за сталом
Разгулялася бяседа.
Там ракой віно цякло,
Частаваў сусед суседа.

Ледзь прытомнасць зберагла,
Ледзь не грывнула з дуба,
Бо арліца да арла
Лезла цалавацца ў дзюбу...

Цераз поле зноўку ў сад
Паімчалася сарока.
Выдала сябоўцы: «Гад
Твой жаніх!» І ўжо з намёкам

Кпіць зайздросніца далей:
«Быць з табою не захоча,
Бо арліца ўсё ж мілей», —
Аж заходзіцца, рагоча.

Здзеку не магла стрываць,
Крыўды гэтакай сяброўка.
Кінулася вырываць
Белабокай пер'е лоўка...

Хоць прайшлі ужо гады,
Ды не мірацца сарокі.
Прыклад гэты назаўжды
Хай паслужыць вам урокам.

Антон АНІСОВІЧ

Зайздрасць

Каторы дзень не спіцца Федзьо.
Жылот баліць, бярэ неўроз:
Хвалюе тое, што суседзі
Купілі новы пыласос.

«Адкуль жа грошы на тавар?
Абодва ўжо пенсіянеры...»
Ад зайздрасці чарнее твар.
Са скаргай піша ён паперу:

«З вадой хімічаць і цяплом,
Няхай жа панясуць расплату!»
Ды ў камунгасе, як на злосць,
Сказалі: «Не, не вінаваты!

Усе падаткі, плацяжы,
Як трэба, сплачваюць суседзі.
Не выяўлены крадзяжы».
Зноў не знаходзіць месца Федзя.

«Напэўна, гоняць самагон,
Гандлююць па начах гарэлкай!»
У райадзел падыбаў ён.
Праз дзень з'явілася праверка.

Ды быў той выстрал халасты,
Жылі суседзі па закону:
Ад дому іх за дзве вярсты
Не патыхала самагонам.

Фядот ад гэткай навіны
Душу аддаў раптоўна Богу.
Працяў пякучы боль грудны —
Як сноп, зваліўся на падлогу.

* * *

Лепш зайздрасць
не бяры ў сябры —
Памрэш заўчасна,
да пары.

Ідзём у школу!

Малюнак Паўла ГАРАДЦОВА.

Малюнак Алега КАРПОВІЧА.

ЧЫЯ ДЗЯСЯТКА?

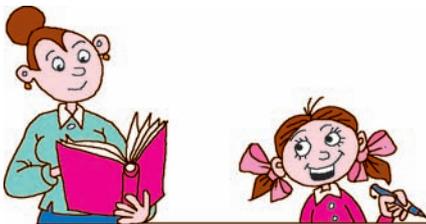
Рыхтавала Аня хатняе заданне.

- Мама, ёсць хвілінка? У мяне пытанне.
Што такое «laufen» на нямецкай мове?
— «Laufen» — гэта «бегаць», просценькае слова.

Аня запісала ды ізноў пытае,
Маці сядзіць побач, слоўнікі гартае.
Хоць багата слоўцаў школьніца не знала,
Маці ўсё, што трэба, хутка адшукала.

- Вось і пераклалі! — радуецца Аня. —
Выканалі ўрэшце цяжкае заданне...
А назаўтра дома гора-вучаніца
Пачала адзнакай добраю хваліцца.

- Ведаеце, сёння ў школе атрымала
Па нямецкай мове цэлых дзесяць балаў!
— Дык скажы, дачушка, — запытаўся татка, —
Ты ці маці — хто з вас — атрымаў дзясятку?

Алена КАРАСЁВА,
г. Наваполацк.

ІГОЛКІ-ПАДКОЛКІ

Калі настаўнік і выйграе
што ў рабоце, дык гэта
мільён праблем.

Чалавек, аднойчы ўзяўшы
ў рукі камп'ютарную мышку, аказваецца потым
на ўсё жыццё ў мышалоўцы.

Жыццё ў настаўнікаў (не толькі фізікі) —
суцэльная механіка: то круцішся, то верцішся.
Калі дыктуюць пачуцці, розум піша са шмат-
лікімі памылкамі.

Столькі ўсяго адбылося на ўроку, што пра-
перапынак і думаць боязна.

«КУЛЬТУРА» З НАТУРЫ

На аўтобусным прыпынку
Як заўжды, народу шмат.
Надта бойкая жанчына
Мужу аддае загад.

У вушах трашчыць ад крыкаў,
А яна у тэлефон
Рэжа, каб кагось паклікаў,
Каб у краму збегаў ён.

Каб тварог купіў, як будзе,
Не забуду пра малако...
Спадцішка смяюцца людзі,
А яна — гырчыць ваўком!

Вось аўтобус пад'язджае:
Час размову ўжо спыніць.
Ды кабета не змаўкае,
На увесь салон крычыць!

Слухаць людзям непрыемна,
А яна раве, раве...
Ды ўсё трэпле мужу нервы,
Ды ўсё некага заве.

* * *

Шмат гаворым пра культуру
І выходзім дзяцей.
Варта ж на сваю натуру
Часам з боку паглядзець.

Валянціна БАБКО,
Салігорскі раён,
в. Радкава.

Калі з планаў настаўніка нічога не выця-
кае — значыць, у іх вада.

Эвалюцыя дапамагла чалавеку спусціцца
з дрэва і адправіла яго на неба.

Строгі педагог нават сам з сабою не га-
ворыць на роўных.

Нішто так не аб'ядноўвае настаўнікаў
і вучняў, як званок на перапынак.

Даслаў Канстанцін КАРНЯЛЮК,
г. Віцебск.

— Сын, як справы ў школе?
— Я з бацькам двоечніка не размаўляю!

Малюнак Паўла ГАРАДЦОВА.

Малюнак Алега КАРПОВІЧА.

Малюнак Міколы ПРГЕЛЯ.

Мне прысніўся дзіўны сон:
На раскрыты парасон
Я залез і загараю,
Кніжку ўважліва чытаю...

Праплывала побач хмарка,
Пачала са мною сварку:
«Бач, разлэгся, фараон!
Парасон – не царскі трон!»

«Мне спрацацца не да твару:
Я ляжу, чытаю, мару...
Можа, і ўступіў бы ў сварку,
Толькі ты не хмара – хмарка».

Уздыхнула хмарка: «Што ж!»,
І з яе паліўся дождж.
«Я ж прамокну!», – схамянуўся
І – прагнуўся...

Каб далей мне сніўся сон,
То б залез пад парасон.

Уставала сонейка,
Вочкі працірала
І казала сонненька:
«Як я мала спала...»

Вельмі ж ноч кароткая,
Дзень нашмат даўжэйшы.
Доля несалодкая –
Прачынацца першым».

Тут салоўка радасна
Сонейку праціўкаў:
«Васямнаццаць градусаў
Выдаеш, свяцілка!»

«Дзякуй, дзякуй, сонейка,
За твой цёплы твар!» –
З-пад лісточка тоненька
Празвінеў камар.

Сонейка ўсміхнулася
І са свежай сілай,
З радасцю ды чуласцю
Ярка засвяціла.

Паплыло над вёскаю
Між імклівых хмар.
І ўздыхаў зайздросліва
На слупе ліхтар.

– Кажуць, ты пачаў самастойна вывучаць англійскую мову?

– Ес!

– А што-небудзь ужо можаш сказаць?

– Ес!

Малюнак Паўла ГАРАДЦОВА.

Мая сястра часта сядзіць у сетцы інтэрнэту.

Майго брата сябры раніцай падкідваюць на работу.

Мой тата цудоўна водзіць машыну.

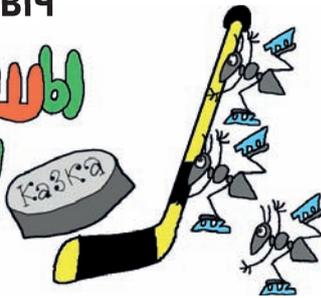
Мая сястра праляцела на экзамене.

Малюнкі Ганны КІСЛУШЧАНКІ.

Лёля БАГДАНОВІЧ

ЯК МУРАШЫ Ў ХАКЕІ ГУЛЯЛІ

Задумаліся неяк Мурашы: што ж гэта мы ўвесь час працуем, а спортам не займаемся? Вырашылі выправіць такое становішча. Сабраліся грамадою на палянцы і пачалі раіцца, якому віду спорту аддаць перавагу. Хтосьці выказаўся за гімнастыку, камусьці даспадобы быў футбол, некаторыя прагаласавалі за грэблю і фрыстайл... Доўга спрачаліся і нарэшце сышліся на хакеі, каб паўдзельнічаць у чэмпіянаце лесу па гэтым відзе спорту.

Сабралі каманду з самых смелых і вынослівых, пачалі трэніравацца. Кожную раніцу – пад’ём, зарадка і – на канькі. Ганялі шайбу ажно да вечара.

– Дарэмныя намаганні, нічога ў вас не атрымаецца, – пасмейвалася рыжая прыгажуня Ліса. – Сіл не хопіць!

– Ой, ды вы толькі паглядзіце на гэтых гора-хакеістаў! – цадзіў скрозь зубы шэры, кудлаты, заўсёды галодны і таму злосны Воўк. – Затопіць вас сапернікі – і ўсё.

Стары Мядзведзь моўчкі назіраў здалёк, як коўзаліся і падалі на лёд адважныя Мурашы. Падымаліся – і зноў гналі шайбу ў вароты. І толькі Вожык з дня ў дзень прыходзіў, каб падтрымаць і падбадзёрыць Мурашоў добрым словам.

Час праляцеў непрыкметна. Надышоў дзень адкрыцця чэмпіянату. Лес немагчыма было пазнаць – такі прыгожы, у святочным убранні, паўсюль транспаранты, прывітанні ўдзельнікам спаборніцтваў. На трыбунах яблыку няма дзе ўпасці...

На лёд выходзяць дзве каманды: зборная амерыканцаў – «Каларадскія жукі» і зборная беларусаў – «Мурашы». Капітаны становяцца побач. Свісток арбітра – гульня пачалася.

– Шайбу! Шайбу! – крычаць балельшчыкі.

Ініцыятыву бяруць у свае рукі замежныя госці. Яны вельмі спрытна забіваюць адзін, а неўзабаве і другі гол. Але што гэта? Шайба ляціць у вароты «Каларадскіх жукоў», пасля яшчэ і яшчэ!

– Ма-лай-цы! Ма-лай-цы! – даносіцца з трыбун.

У выніку з лікам 5:2 перамагае каманда «Мурашы».

Усе балельшчыкі падняліся, каб прывітаць герояў дня.

– А я што казаў? – падмігнуў Вожык Лісе і Ваўку, якія сядзелі побач. – Ведай нашых! Цярпеннем і працай можна многага дасягнуць.

Так Мурашы атрымалі славу не толькі самых працавітых, але і самых спартыўных лясных жыхароў.

г. Барысаў.

Навошта Жабе Парасон?

Людміла БАБРОЎСКАЯ

Гісторыка

Уціхай затоцы Вялікай ракі жыла Жаба. Яна любіла прыгожа апранацца, фарсіць перад суседкамі новымі строямі. Каля яе хаткі цвілі жоўтыя і белыя гарлачыкі, і хоць Жаба не любіла кветак, але даглядала іх. Лавіла мушак і камароў: рабіла запасы на зіму.

— Ах, якая я працаўніца, якая разумніца! Не тое, што мой Жаб! Я і гарлачыкі разводжу, і мушак марыную, і камарыкаў сушу. Ах, ах, ах!..

Яшчэ Жаба любіла з суседкай за кубачкам кавы перамоўць костачкі жыхарам затокі.

— Ці бачыла ты, якія маленькія вочкі ў Жабяняці, унука старой Жабіхі? А якія вялізныя лупы ва ўнучкі Жабулі? Жах, жах...

— Жабяня заляцаецца да Жубы, а тая і не глядзіць на яго. А якія мурзатыя лапы ў Жубы, быццам і не мые іх ніколі...

— А Жабулін муж ніколі не праміне Жабіху... Жах, жах...

Жаба працавала ў магазіне. Але гандаль ішоў слаба, бо яна штодзень казалася пакупнікам нешта накшталт:

— Добрая спаднічка, прыгожая, але ж да тваіх крывых ног не пасуе.

Або:

— Шыкоўны гарнітур, але ж твой муж рэдка начуе дома, навошта табе двухспальны ложка?..

Аднойчы, налавіўшы мушак, прапалоўшы гарлачыкі, Жаба сядзела на берэзе Вялікай ракі. У паветры лёталі Матылькі і Пчолкі. Раптам пайшоў дождж. Жаба ад задавальнення аж заквакала: «Ква-ква, як цудоўна!»

Ды раптам убачыла, што Матылькі і Пчолкі раскрылі парасоны. У Жабы загарэліся вочы.

— Хачу парасон! — прыскакала яна да свайго Жаба.

— Навошта ён табе? — здзівіўся Жаб. — Мы ж здаўна любім дождж і жывём у вадзе. Ты ж не нейкая там Пчолка.

— Хачу! — заўпарцілася Жаба. — Чаму нейкі Матылёк можа мець парасон, а я не? Купі, зрабі, дастань! — дрыгала яна ножкамі і квакала на ўсю моц. — Ах, ах, якая я гаротная, як мяне, такую Жабу, ты не цэніш, не любіш... Ква-ква...

Між тым, Жаб вельмі любіў сваю Жабу і ні ў чым ёй не адмаўляў.

...Мінуў тыдзень. На лісціку белага гарлачыка пад парасонам сядзела Жаба і скардзілася суседцы, які бесталковы яе Жаб. І каб не яна, Жаба, не было б у іх нічога. А так па яе загадзе Жаб паехаў у другую затоку і зарабіў грошай на парасон.

Пайшоў спорны дожджык. Суседка скокнула ў ваду. А жабы — вялікія і малыя, дарослыя і дзеці — сядзелі на лісціках гарлачыкаў і квакалі. Яны радаваліся дажджу і дзівіліся на Жабу. А тая, важна надзьмуўшыся, сядзела пад сваім парасонам. Ёй нясцерпна хацелася пад дождж, да сяброў, але навошта тады парасон? Сядзела Жаба ды сумна ўздыхала...

Глыбоцкі раён,
г. п. Падсвілле.

ды ягоны

Васіль па

прозвішчы

Аднойчы да Васіля прыехалі пагасціць родзічы з-за мяжы:

ды

Жазіруў з такой нагоды і

— Ну што, куды гасцей павядзеш: у рэстаран

? Ці, можа,

у зазірнём?

Госці ацанілі апошнюю прапанову.

ўзялі

і рушылі ў сад.

Разлілі па першай. Выпілі.

— , — крэкнулі замежныя госці.

Разлілі па другой, трэцяй...

Пацякла

Потым пілі

— Цімафеевіч! Целахоўнікам у мяне папрацуеш? Баюся з вялікімі грашымі адзін хадзіць...

Малюнак Аляксандра ЦІХАНОВА,
тэма Міхаля СТЭФАНЕНКІ.

Малюнак Алега ГУЦОЛА.

Мікалай ГЛЕБ

Шматсерыйная казка

Мініяцюры

Расказвала бабуля казку,
Ды атрымалася няўвязка.
Унук яе ў канцы пытае:
— А будзе серыя другая?

Адукаваны

— Настаўнік твой ішоў. Чаму
«Дзень добры» не сказаў яму? —
Спытаўся бацька у Міколы.
— Дык я ж ужо закончыў школу!

Аматару выхваляцца

Не выканаўшы ўсёй работы,
Хваліцца лепш не май ахвоты.
Пакуль у возеры шчупак,
Не гавары, што ты — рыбак.

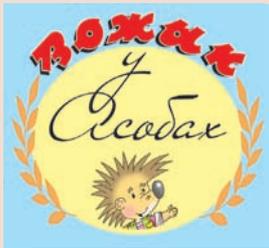
Даверу — у меру

Людзям трэба давяраць,
Ды, аднак, з аглядкай.
Так, не варта ўсё ж пускаць
Курыцу на градку.

Дзедава навука

Пачуйце гэты завет,
Як у жыцці абвернецца:
Крутнаю пройдзеш цэлы свет,
Аднак назад не вернешся!

Ляхавіцкі раён,
в. Падлессе.

Любіў прыроду і гумар

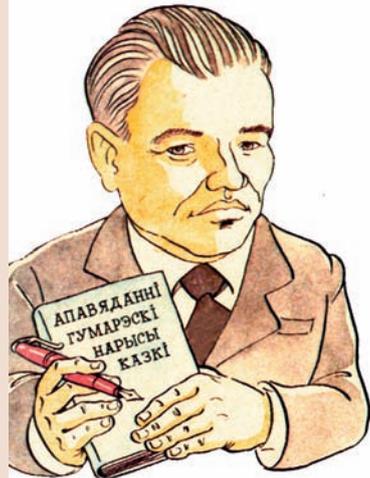
Пісьменнік Змітро (Дзмітрый Аляксандравіч) БЯСПАЛЫ (1934 – 1997) заўсёды гарнуўся душой да гумару і да прыроды. Таму яго творчы лёс быў звязаны з двума выданнямі – часопісамі «Вожык» і «Родная прырода».

З. Бяспалы скончыў Рэчыцкі землеўпарадчы тэхнікум, служыў у Савецкай Арміі. Паступіўшы пасля дэмабілізацыі на аддзяленне журналістыкі БДУ імя У. І. Леніна, адначасова стаў супрацоўнікам часопіса «Вожык», займаў пасаду намесніка рэдактара аддзела фельетонаў. Доўгі час з'яўляўся галоўным рэдактарам часопіса «Родная прырода», выдаў шмат кніг для дзяцей.

Першае гумарыстычнае апавяданне было надрукавана ў 1963 годзе. Збіраў наш сябра і народныя жарты, якія потым выйшлі асобнай кнігай – «Беларускія народныя жарты» (1970).

«Сякера пад лавай» – такую назву мела кніга гумарыстычных апавяданняў, выдадзеная ў Бібліятэцы «Вожыка» ў 1970 годзе. У 1977 годзе пабачыў свет зборнік «Ад варот паварот».

Сёлета мы адзначаем 80-годдзе з дня нараджэння пісьменніка Змітрака Бяспалага. Узгадаем і некаторыя яго гумарыстычныя творы, што выклікаюць усмешку і сэння.

Змітро БЯСПАЛЫ

Жачны вартаўнік Кузьма Дубовік надумаўся папрасіць грашовую дапамогу і напісаў заяву. Перад дзвярыма дырэктаравага кабінета ён пакратаў вусы, пракураў і закручаваньня, як у старога барана рогі, прыгладзіў вузенькі абручык валасоў на патыліцы і рашуча пастукаў у дзверы.

Кузьма пераступіў парог, прывітаўся з дырэктарам, пацікавіўся пра яго здароўе і толькі тады прысеў на ражок крэсла.

– А як ваша здароўе? – у сваю чаргу пацікавіўся дырэктар.

– Э-э-э, – развёў рукамі Кузьма, – якое тут здароўе. Гады не тыя... Але яшчэ трохі скрыплю... Вось толькі сны, каб на іх ліха. Паспаць ніколі не даюць. Жыўцом са свету зводзяць, каб на іх ліха... Як пачне сніцца...

– Што ж вам сніцца? – спагадліва спытаў дырэктар.

– Што сніцца? Адны жахі, каб на іх ліха... Здаецца, у нейкую бездань правальваешся... Ляціш, ляціш... Са страху закрывыш і працнешся. А пасля які ўжо там сон... Мінуты раз як саснілася такое, каб на яго ліха, уся сарочка, калі прахапіўся, была мокрая. Хоць бяры

і многае іншае, аж пакуль не скончылася

. Але і гэтага падалося мала.

Тады

пабег дадому па дабаўку. Адшукаў у сваіх схованках такую старую бутэльку, што сам здзівіўся. «Мабыць, яшчэ

», – падумаў ён.

Прыбег з ёй у сад, а госці ўжо зусім ніякія. Назюзюкалі-

ся, сядзяць, як

а побач з імі

— не раўнуючы,

як , кракае нешта,
смяецца...

Пытаецца тады
у Васіля:

— Што гэта з імі? Няўжо
гарэлка дрэннай аказалася?

— Не хвалюйся, — адказ-

вае . — У нас

п'янка. Проста ты —

Працяг. Пачатак на стар. 19.

і выціскай. І ведаеце, таварыш дырэктар, не паспею вочы звесці, як пачынаюцца, каб на іх ліха, гэтыя жажі, — начыстату дзяліўся сваімі нягодамі Кузьма.

Каб падтрымаць размову, дырэктар зноў спытаў:

— Калі ж вам усё гэта сніцца?

— Калі? — адчуўшы зацікаўленасць да сваёй асобы, радасна перапытаў Кузьма. — Як усім добрым людзям... Ноччу сніцца...

На апошніх двух словах Кузьма прыкусіў язык і заміргаў вачыма. Але было ўжо позна. Слова, як тая рыбіна: выслізнула — не зловіш.

— Калі, калі вы сказалі?.. Ноччу?

— Таварыш дырэктар! — спахапіўшыся, на ўсю моц свайго голасу выпаліў Кузьма. — Няўжо вы падумалі, што я... Я ж толькі пажартаваў. Дальбог, суткамі магу не спаць. Вочы мне заслеплівай — усё роўна не засну. Нібы ліха якое на мяне. Не бярэ сон дый годзе, — адыходзячы да дзвярэй, апраўдваўся Кузьма.

Калі ён дрыжачаю рукою ўзяўся за клямку, дырэктар спыніў яго:

— Таварыш Дубовік, вы па справе якой зайшлі?

Тут толькі Кузьма ўспомніў пра заяву, але не заікнуўся пра яе.

— Я, таварыш дырэктар, так сабе зайшоў... Даўно бачыў вас... Зайшоў адведаць, як ваша здароўечка...

«Сякера пад лаваю», Мн., 1970 г.

Малюнак Пятра КОЗІЧА.

«Дзіцячыя» мары

Гродна. Аднаму гродзенцу бацькі ў дзяцінстве не дазвалялі завесці коціка ці сабачку. Яму ж вельмі хацелася выхоўваць пушыстую, калматую жывёлінку, каб потым яна стала сапраўдным сябрам. Гэту мару мужчына пранёс праз усё жыццё.

А калі нядаўна наведваўся ў Гродзенскі заалагічны парк і ўбачыў там насуху з дзіцянятамі, вырашыў укарасці аднаго з іх.

Але ажыццяўленне мары не прынесла аматару жывёл жадамага шчасця. Неўзабаве яго затрымалі праваахоўнікі, прачытаўшы ў інтэрнэце аб'яву аб продажы рэдкага звярка. Злодзея ва ўсім прызнаўся.

Зараз па гэтым факце ўзбуджана крымінальная справа. Маленькую насуху вярнулі маці, а жыхару Гродна давядзецца адказваць за свае «дзіцячыя» мары.

Граблі з самагонам

Баранавічы. Здраецца, што людзі не вучацца на сваіх памылках і зноў іх паўтараюць. Як кажучь, наступаюць на адны і тыя ж граблі.

Рэкардсменкай у такім «паўтарэнні памылка» можна лічыць 54-гадовую мясцовую жыхарку,

якая займаецца нелегальным продажам гарэлкі. На працягу года міліцыянеры затрымалі яе ўжо ў шосты раз, зноў выпісалі штраф і канфіскавалі «гаручае». Напрыклад, у апошні раз забралі 120 літраў брагі, 2,5 літра самагону і самагонны апарат.

Магчыма, жанчына ўрэшце перастане наступаць на адны і тыя ж граблі, знойдзе сапраўдную работу і аплаціць усе штрафы.

Дарагая выпечка

Гомель. «Гэта для выпечкі!» – апраўдваўся мясцовы прадпрымальнік, калі міліцыянеры затрымалі яго машыну, у якой знаходзілася 25 кілаграмаў насення маку. Груз на агульную суму 15 мільёнаў рублёў перавозіўся не расфасаваным у спажывецкую тару і без неабходных дакументаў аб куплі-продажы.

Правяраючыя ўсё ж не паверылі мужчыну і канфіскавалі на час следства партыю маку, а таксама аўтамабіль. Любоў да выпечкі дарага абыдзецца правапарушальніку – яму пагражае штраф да 37,5 мільёна рублёў і страта аўто з макам.

Па матэрыялах Упраўлення інфармацыі і грамадскіх сувязей Міністэрства ўнутраных спраў.

наконт выпіўкі,

а госці – слабакі ў параўнанні з намі.

– А як тады

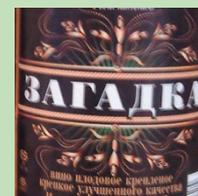
? Піла, як муж-

чыны, а выглядае лепш за

ўсіх? – спытаў

– Кінь хвалявацца, дружа, павінна ж быць у жанчыны

нейкая

адказаў Васіль і ўздыхнуў...

*Працяг будзе.
(Пасля чарговага завозу.)*

Прывітанні з пераіш для жаншч і сэрца

Зараз дзеўчыны спачатку
Добра нагуляюцца,
Потым замуж без аглядкі
Бягуць-спатыкаюцца.

* * *

Моцна, мілы, абдымаеш
І на прызбе, і ў бары.
Калі ты мяне кахаеш –
Халадзільнік падары.

* * *

Як наеўся бульбы з салам,
Клопату займеў нямала:
Сіл няма варочацца,
Да дзяўчат жа хочацца.

* * *

А на нашай вуліцы
Певень топча курыцу.
Вось каму жыццё, як рай:
Якую хочаш выбірай!

* * *

Многа я ў жыцці пабачыў,
Файных дзевак пакамячыў,
Але ўсё-такі, кума,
Саладзей цябе няма!

* * *

Прыйшоў сватацца ў чацвер
Да дзяўчыны кавалер.
Фанабэрыўся Пракоп,
А напіўся – дык захроп.

* * *

Тры старэнькія бабулі,
Меўшы аж па сто гадоў,
На курорты сіганулі,
Каб знайсці сабе дзядоў!

* * *

Калі хлопцаў я кахала,
Сум здымаўся як рукой.

А за п'яніцу папала –
Слёзкі коцяцца ракой.

* * *

Жвава ўпрысядкі пайду,
Ой, ратуйце, бо ўпаду,
Дайце мне падпорку –
Стася і Ягорку!

* * *

Не глядзі, што я старая,
Я ж настрой усім ствараю.
Каб да ўзросту ды настрою –
Ты б ніколі не устояў.

* * *

Ад кахання няма лекаў:
Гэта кайф для чалавека.
Найгалоўнейшае тут –
Не запрэгчыся ў хамут.

* * *

Хітрай Фросі не ўдалося
Генерала закадрыць:
Махляваць майстрыца Фрося,
Ды не ўмее боршч зварыць!

* * *

Сабраліся тры няўмекі
Папляткарыць без прычын.
Хто пра што – яны пра лекі,
Пра хваробы ды мужчын.

* * *

Не хачу мільён чырвонцаў,
Ні ікры, ні каўбасы.
Дайце толькі таго хлопца,
У каго тырчаць вусы.

* * *

Хопіць, мілы, абурацца,
На мой рост малы злаваць.
Як захочаш цалавацца –
Буду зэдлік падстаўляць.

* * *

Калі дранікі я ела,
На вачах усё шырэла.
Як на чыпсы перайшла –
Маці ў ложку не знайшла.

* * *

Чым ісці за інжынера,
Лепш у дзеўках прападаць:
Хоць і добрыя манеры,
Ды зарплаты не відаць.

* * *

Неяк мілы каля плоту
На мяне наўеў дрымоту.
Каб не гаўкнуў дзесь сабака –
Сам заснуў бы, небарака.

Праспявала Людміла ЮШЫНА,
г. Гомель.

Малюнак Алега КАРПОВІЧА.

ЗАБАЎНЫ ІНТЫМ

Малюнкi Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

Малюнак Пятра КОЗІЧА.

Генадзь АЎЛАСЕНКА

ЩУПАК І РЫБАК

Вершаваная гумарэска

Ля рэчкі адной жыву заўзяты рыбак, Садоўнікаў Жора. А ў рэчцы даўно гадаваўся шчупак, з абжораў абжора. Надумаў рыбак падмануць шчупака, схваўся ў засаду. Шчупак жа хацеў абдурчыць рыбака, сцягнуўшы прынаду.

Штодня шпацыруе рыбак да ракі, сядзіць там ад ранку. Ён ведае: добра ключуць шчупакі якраз на світанку. Штодня з глыбіні выплывае шчупак, цярпліва чакае. Ён ведае: з раніцы ў рэчку рыбак жыву закідае.

Адразу хапае прынаду шчупак, ды трэба ж – няўдача! Злавіць шчупака ўсё не можа рыбак, таму ледзь не плача. Няўтульна яму ў гэтай казанцы жыць: сумуе, злуецца... А мне свой аповед, на жаль, завяршыць ніяк не ўдаецца.

Зрабіць, каб Георгій злавіў шчупака? Шкада небараку. Ды крыўдзіць не хочацца і рыбака – дальбог, будзе плакаць.

Зрабіць, мо, таго рыбака грыбніком? Па лесе хай ходзіць. Ды стане шчупак тады... баравіком. Не, так не выходзіць!

Зрабіць паляўнічым? Адразу ж шчупак лісіцаю стане... Няхай рыбаком застаецца рыбак – не будзе пытанняў.

Аднак штосьці я захапіўся гульнёй – прашу прабачэння. Прыдумайце, можа, гісторыі той сваё заканчэнне? Няхай з рыбаком пасябруе шчупак, і скончым на гэтым. Ці, можа, захапіцца раптам рыбак хача б... інтэрнэтам. І будзе ў яго віртуальны шчупак гуляць па экране. І з «вудай» сядзець пачне дома рыбак да самага рання. У камп'ютары будзе лавіць «шчупака» Садоўнікаў Жора...

Але ж прападзе ў рэчцы без рыбака галодны абжора! Ён ежу шукаць не жадае, лайдак, сумуе і плача...

Зноў штосьці зрабілася ў казцы не так! І як перайначыць?..

Лёля БАГДАНОВІЧ

Дзьмухавец

Апратку жоўтую надзеў
 Ды спевы птушак слухаў.
 Аднекуль вецер наляцеў,
 Ва ўсе бакі задзьмухаў.
 Нібыта пену з сырадою,
 Здзьмуў і адзенне залатое.
 Прабег ён двор з канца ў канец –
 Застаўся голым дзьмухавец.

г. Барысаў.

У адным сталічным кінатэатры для дзіцячай аўдыторыі перад праглядам мастацкай стужкі анансіравалі трэйлер фільма са строгім узроставым абмежаваннем 18+.

(Са звароту на гарачую лінію TUT.BY).

Малюнак Міколы ПРГЕЛЯ.

АБ'ЯВЫ

Рамонт аўтамабіляў па фотаздымку.

Прадаўжэнне запояў дома.

Навучу жыць па сродках.
Дорага.

Урэзка дзвярных вочак у падлогу, сцены, касякі.

Таніраванне акварыумаў.

Прадам: ВАЗ-2101, новая магнітола, усе навароты.
Не ездзіць.

Вопытны дылер пакажа зацікаўленым людзям дзірку ў плоце лікёра-гарэлачнага завода.

Малюнак Алега КАРПОВІЧА.

Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

«Вожык» — грамадска-палітычны, літаратурна-мастацкі часопіс

№ 8 (1511), 2014 год.

Выдаецца з ліпеня 1941 года. Часопіс «Вожык» зарэгістраваны ў Міністэрстве інфармацыі РБ. Рэгістрацыйны № 520.

Заснавальнікі — Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь, РВУ «Выдавецкі дом «Звязда».

Галоўны рэдактар
Юлія Францаўна ЗАРЭЦКАЯ.

Рэдакцыйная калегія:

Анатоль АКУШЭВІЧ, Сяргей ВОЛКАЎ, Навум ГАЛЬПЯРОВІЧ, Мікола ПРГЕЛЬ, Тамара ДАНИЛЮК, Валянціна ДУБРОВА, Юлія ЗАРЭЦКАЯ, Казімір КАМЕЙША, Алег КАРПОВІЧ, Уладзімір МАТУСЕВІЧ, Міхась ПАЗНЯКОЎ, Павел САКОВІЧ, Уладзімір САЛАМАХА, Васіль ТКАЧОЎ.

Рэдакцыя:

Аляксандр КАРШАКЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара, мастацкі аддзел), Наталія КУЛЬГАВАЯ (аддзел фельетонаў і пісьмаў), Вераніка МАНДЗІК (аддзел літаратуры).

Рэдактар стылістычны Марыя ПЛЕВІЧ.
Камп'ютарная вёрстка
Святлана ТАРГОНСКАЯ.

Юрыдычны адрас: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10 а.

Адрас рэдакцыі:
220005, г. Мінск,
проспект Незалежнасці, 39.
E-mail: a-vojik@yandex.ru

Тэлефоны:
галоўнага рэдактара — 288-24-62,
намесніка галоўнага рэдактара,
аддзелаў фельетонаў і пісьмаў,
літаратуры, мастацкага — 284-84-52,
бухгалтэрыі — 287-18-81,
факс — 284-84-61.

Рукапісы не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца. Перадрукоўваючы матэрыял, трэба абавязкова спасылкацца на «Вожык». Разглядаюцца рукапісы, надрукаваныя на машынцы або набраныя

на камп'ютары. Аўтары публікацый нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Рэдакцыя можа друкаваць матэрыялы, не падзяляючы пазіцыю і думку аўтараў.

Падпісана да друку 11.08.2014
Фармат 60x84 1/8. Афсетны друк.
Папера афсетная. Ум. друк. арк. 2,79.
Ул.-выд. арк. 3,44. Тыраж 1602 экз.
Заказ 2302.

Кошт нумара ў розніцу 16800 руб.

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку».

220013, Мінск,
проспект Незалежнасці, 79.
ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004 г.

© «Вожык», 2014